از گوشه و کنار

افزایش ۱۸ برابری حجم آب به مثابه فرش قرمز! فرود شادی آفرین فلامینگوها در دریاچه ارومیه

با افزایش چشـمگیر و ۱۸ برابری حجم آب دریاچه ارومیه و بهبود شرایط زیسـتی و غذایی تالاب‌های آذربایجان غربی، فلامینگوها بار دیگر به این زیسـت‌بوم بازگشته‌اند؛ به گونه‌ای که پیش‌بینی می‌شود امسال بیش از ۶ هزار قطعه از این پرندگان در دریاچه و تالاب‌های اقماری آن فرود آینـد. به گزارش ایرنا، رییس اداره حیات وحـش اداره کل حفاظت محیط زیسـت آذربایجان غربی گفت: در سال‌های گذشته به علت کاهش آب دریاچه، جمعیت آرتمیا اورمیانا در این زیست‌بوم کاهش یافته بود؛ گونه‌ای که غذای اصلی فلامینگو و برخی جانوران و پرندگان به شمار می‌رود اما اکنون با افزایش آب دریاچه، بار دیگر شاهد افزایش آرتمیا هستیم. امید یوسفی افزود: در بازدیدهای انجام‌شده از زیستگاه‌های شناسایی شده این پرنده، بازگشت دوباره جمعیت قابل توجهی از فلامینگوها به دریاچه ارومیه ثبت شده است.

عکس تشییع پیکر دانش‌آموزان میناب، برنده جایزه عکاسی شد

مرتضـی آخونـدی، عـکاس ایرانـی، در رقابت بین‌المللـی Golden Shot Photography Awards 2026 موفق شد مقام نخست بخش «عکاسی خبری» را به‌دسـت آورد. این جایزه برای ثبت عکس هوایی از مراسم تشـییع و تدفین ۱۶۸ دانش‌آموز جان‌باخته در میناب در جریان جنگ و در روز ۹ اسـفند ۱۴۰۴ بـه او تعلق گرفت. برگزارکنندگان مسابقه گفتند این عکس به‌خاطر روایت‌دیداری، ترکیب‌بندی و تأثیرگذاری خود در میان سـایر آثار ارسالی از عکاس‌های کشـورهای گوناگون، مقام نخسـت این بخش را کسب کرد.

تعطیلی موقت ۹۷۰ مدرسه غیردولتی متخلف

رئیس سـازمان مدارس و مراکز غیردولتی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه شاخص‌های تعیین شهریه هر یک از مدارس و مراکز متفاوت است، گفت: امسـال با ۱۳۰۰ مدرسه متخلف برخورد و حدود ۹۷۰ مدرسـه به صورت موقت تعطیل شدند. به گزارش ایسنا، احمد محمودزاده، با بیان اینکه میزان افزایش شـهریه را به صورت درصدی اعلام نمی کنیـم، افزود: درصد افزایش شهریه هر مدرسه فرق دارد و این درصد برای مدارس و مراکز یکسان نیست. هر مدرسه بر اساس آیتم‌هایی که در ماده ۱۵ مطرح است درخواست خود را ثبت می‌کند؛ طبق مجوز دریافتی از سازمان حمایت و ستاد تنظیم بازار، میزان افزایش شهریه را روی درخواست‌های موسسان اعلام می‌کنیم.

قیمت‌گذاری داروهای بدون نسخه آزاد نخواهد بود

مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو اعلام کرد: قیمت‌گذاری داروهای OTC (بدون نسخه) انجام شده و طی روزهای آینده دیگر به‌صـورت آزاد نخواهند بود؛ بلکه قیمت‌ها توسـط سازمان تعیین شـده و بر اساس سامانه «تی‌تک» اعمال می‌شود. به گزارش ایلنا، اکبر عبداللهی اصل درباره نحوه قیمت‌گذاری توضیح داد: از کارخانه‌های داروسازی، برخلاف نظر تعزیرات و بازرسی کل کشور، خواسته شده که بر روی داروها قیمت درج نکنند؛ چرا که با تغییر قیمت‌ها، اختلافاتی در داروخانه‌ها ایجاد می‌شود. با این حال، برخی شرکت‌ها همچنان اقدام به درج قیمت می‌کنند. وی افزود: بنابراین اگر شرکتی قیمت دارو را روی جعبه درج کرده باشـد، داروخانه موظف است آن را به همان نرخ درج‌شـده عرضه کند و در صورتی که قیمت روی جعبه درج نشده باشد، ملاک قیمت بر اساس سامانه «تی‌تک» خواهد بود.

شبکه کنشگران محلی در تهران شکل می‌گیرد

معاون اجتماعی و فرهنگی سازمان مدیریت پسماند از اجرای طرح «هر محله یک گروه مردمی حامی مدیریت پسـماند» در پایتخت خبر داد و گفت: این برنامه با هدف بهره‌گیری از ظرفیت شهروندان و کنشگران محلی برای ترویج فرهنگ تفکیک از مبدأ و حفاظت از محیط‌زیسـت، در ۳۵۲ محله تهران اجرا می‌شود. به گزارش ایلنا محمد صائبی تصریح کرد: هدف ما شناسـایی و سازماندهی افراد دغدغه‌مند برای استفاده از سرمایه اجتماعی در مدیریت شهری است. در واقع این رویکرد مردمی، در راستای تقویت حلقه‌های میانی و حل مسائل اجتماعی طراحی شده و باور داریم تغییرات ماندگار از دل محلات و با مشارکت مستقیم شهروندان شکل می‌گیرد. شهروندان علاقه‌مند می‌توانند برای اطلاع از شرایط تشکیل گروه و نحوه ثبت‌نام، عدد «۵» را به شماره ۵۰۰۰۴۰۶۵۰۰۰۸۶۵ ارسـال کرده و یا در فضای مجازی به شماره ۰۹۱۰۱۵۰۷۱۳۵ پیام دهند.

هزینه حمل جنازه داخل تهران؛ ۳.۸ میلیون تومان

هزینـه حمـل متوفی به اعـداد عجیـب و غریبی رسیده اسـت، به‌طوری که برای حمل جنازه داخل تهران باید حدود ۳.۸ میلیون تومان پرداخت کنید. این هزینه برای مسـافت‌های طولانی‌تر به مراتب بالاتر می‌رود. به عنوان مثال هزینه حمل جنازه از تهران به اردبیل ۱۲ میلیون تومان و از تهران به بندرعباس ۱۹.۵ میلیون تومان است.

موج افزایش دما از ابتدای هفته

بررسی نقشه‌های هواشناسی نشان می‌دهد از دیروز شنبه، دمای هوا در بسیاری از مناطق کشور روند افزایشی به خود خواهد گرفت. این افزایش دما به‌صورت تدریجی و پلکانی ادامه یافته و در روزهای اول و دوم تیرماه بیش از پیش محسوس خواهد شد. بر اساس این پیش‌بینی‌ها، نخستین روز تابستان با گرمایی شدید آغاز می‌شود و موج گرما بخش‌های گسترده‌ای از کشور را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

گزارش «توسعه ایرانی» از کارخانه‌ای که میان آتش و آوار جنگ، اشتغال را حفظ کرد

سه حمله، یک‌ونیم همت خسارت؛ اما بدون تعدیل نیرو

سعیده علیپور

جنگ فقط خطوط نبـرد را جابه‌جا نمی‌کند؛ گاهی پـژواک انفجارهـا، کیلومترهـا دورتر از میدان‌های جنـگ، چرخ تولید یـک کارخانه را از حرکت می‌اندازد و معیشـت صدها خانواده را در معرض تهدید قرار می‌دهـد. روایت کارخانه کاشی و سرامیک بیسـتون در کرمانشاه، روایت همین پیوند ناگسسـتنی میان امنیت، تولید و زندگی روزمره مردم است. جایی که کارگران از دل خاک این سرزمین نان بر سفره می‌آورند و با وجود حملات نظامی علیه کشور، چراغ تولید را خاموش نکردند. بیستون، چنان که نامش تداعی می‌کند، ایستاد و مقاومت کرد. اما شاید مهم‌ترین وجه این ایسـتادگی، تلاش مدیریت کارخانه برای حفظ نیروهای کار و جلوگیری از بیکار شدن کارکنانی بود که روزهای دشـوار جنگ را در کنار کارخانه پشت سر گذاشتند.

کارخانه کاشی و سرامیک بیستون در جریان جنگ اخیر، سه بار و در سه روز متفاوت در معرض حملات قرار گرفت؛ حملاتی کـه رد آن هنوز بر بخشـی از خطوط تولید و زیرسـاخت‌های این مجموعه باقی مانده اسـت. مدیـران و کارکنان کارخانه می‌گویند هـر موج انفجار، بخشـی از ظرفیت تولید را تحت تأثیر قرار داد و خسارت‌های قابل توجهی به تجهیزات و تأسیسـات وارد کرد. جلال فتوحی، مدیر این مجموعه، برآورد می‌کند که مجموع خسارت‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از این حملات به حدود یک‌ونیم همت رسیده است؛ رقمی که علاوه بر آسـیب به ماشین‌آلات و خطوط تولیـد، زیان‌های ناشـی از اختلال در فعالیت‌های اقتصـادی و کاهش ظرفیت تولید را نیز دربرمی‌گیرد.

شبی که همه چیز تغییر کرد

روایت کارکنان از شب حادثه، تصویری روشن از شدت حادثه ارائه می‌دهد. حوالی نیمه‌شب، پس از مشاهده پهپادها و شنیده شدن صدای هواگردها بر فراز منطقه، انفجارهای شـدیدی در مجاورت کارخانه رخ داد. موج انفجار و پرتاب قطعات فلزی و ترکش‌ها به بخش‌های مختلف مجموعه آسیب رسـاند و تعدادی از کوره‌های اصلی تولید از مدار خارج شدند.

اسـد رحمانی، مدیـر کارخانـه، می‌گوید: «نخستین سـاعات پس از حادثه با شوک، گرد و غبار، آتش‌سوزی و تلاش برای ایمن‌سازی مجموعه سپری شـد. کارکنان حاضر در محل ابتدا برق و تأسیسات را قطع کردند و سپس به بررسی وضعیت همکاران پرداختند».

حسن محمدی، سرپرست حراست کارخانه، معتقد اسـت: «تنها چند دقیقـه اختلاف زمانی مانع وقوع یک فاجعه انسـانی شـد». به گفته او، نیروهای حاضر در محوطه درست دقایقی پیش از انفجار به ساختمان نگهبانی منتقل شده بودند و اگر همچنان در فضای باز حضور داشتند، احتمال وقوع تلفات انسانی بسیار بالا بود.

کارخانه کاشی و سرامیک بیستون در جریان جنگ سه بار هدف حملات قرار گرفت و حدود یک‌ونیم همت خسارت دید، اما مدیران آن می‌گویند با وجود آسیب به خطوط تولید و کاهش ظرفیت کارخانه، هیچ‌یک از ۵۵۰ نیروی شاغل مجموعه تعدیل نشدند و پرداخت حقوق کارکنان ادامه یافت

نیمی از تولید از دست رفت

خسارت‌های واردشـده تنها به ساختمان‌ها محـدود نماند. تـورج یاری، سرپرسـت تولید، می‌گوید: «بخشـی از کوره‌ها و خطـوط تولید کارخانه آسـیب جدی دیدند و حدود ۵۰ درصد ظرفیت تولید مجموعه از مدار خارج شد».

به گفتـه او، از کار افتادن بخشـی از کوره‌ها و تجهیزات اصلی، روند تولید را بـا اختلال جدی مواجه کرد و در روزهای نخسـت پس از حادثه، ارزیابی دقیق میزان خسـارت و امکان بازگشت خطوط به مـدار تولید، بـه یکـی از مهم‌ترین دغدغه‌های مدیران و کارکنان تبدیل شـده بود. در کارخانه‌ای که بخـش قابل توجهی از فعالیت آن به عملکرد پیوسـته تجهیزات وابسته است، هر توقفی می‌تواند زنجیره تولید را تحت تأثیر قرار دهد و پیامدهای اقتصادی گسـترده‌ای به همراه داشته باشد.

به گفته وی، عملیات تعمیر و بازسازی از همان روزهای نخست آغاز شد و بخشـی از ظرفیت از دست رفته تاکنون احیا شـده است، اما بازگشت کامل کارخانه به شرایط پیش از حادثه همچنان نیازمند سرمایه‌گذاری و حمایت‌های بیشتر است. او می‌گوید گروه‌های فنی و مهندسی در ماه‌های اخیر به‌صورت مسـتمر درگیر تعمیر تجهیزات آسیب‌دیده و بازگرداندن خطوط به چرخه تولید بوده‌اند، اما بخشـی از خسارت‌ها به گونه‌ای است که جبران آن نیازمند تأمین قطعات و منابع مالی قابل توجه خواهد بود.

مدیران کارخانه می‌گویند سه خط از چهار خط تولید مجموعه در جریان حملات آسـیب دیده و بخشی از تجهیزات نیازمند بازسازی یا جایگزینی است؛ موضوعی که علاوه بر خسارت‌های فنی، آثار اقتصادی قابل توجهی نیز به همراه داشـته است. کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌های تعمیر و بازسـازی و اختلال در اجرای تعهدات تجاری از جمله پیامدهایی است که این مجموعه در ماه‌های اخیر با آن روبه‌رو بوده اسـت. با این حال مدیران کارخانه تأکید می‌کنند که روند بازسازی همچنان ادامه دارد و هدف اصلی، بازگرداندن کامل ظرفیت تولید و حفظ جایگاه این واحد صنعتی در اقتصاد منطقه است.

نگرانی اصلی؛ اشتغال ۵۵۰ خانواده

در میان آوارها و خسـارت‌های مالی، دغدغه اصلی کارکنان موضوع دیگری بود؛ آینده شغلی و معیشـت خانواده‌ها. پژمان رضایی، سرپرست کنترل کیفیت کارخانه، می‌گوید: «بسـیاری از کارکنان در روزهای پس از حادثه بیش از هر چیز نگران امنیت شـغلی خود بودند. نگرانی از اینکه کاهش تولید و خسـارت‌های گسترده به تعدیل نیرو و بیکاری منجر شود».

این نگرانی بی‌دلیل نبـود. بیش از ۵۵۰ نفر به صورت مستقیم در این مجموعه مشغول فعالیت هسـتند و صدها خانواده معیشـت خود را از این کارخانه تأمیـن می‌کنند. بسـیاری از کارگران می‌گویند شـرایط بازار کار در استان کرمانشاه به گونه‌ای نیست که بتوان به آسانی شغل جایگزین پیدا کرد.

کارگرانی که آوار بردار شدند

اما آنچه در روزهای پس از حادثه رخ داد، یکی از متفاوت‌ترین بخش‌های روایت بیستون است. با وجود توقف بخشـی از خطوط تولید، کارگران به خانه فرستاده نشدند.

آرمین طاهری، یکی از کارکنان جوان کارخانه، می‌گوید: «بسـیاری از نیروها به جای فعالیت در خطوط تولید، در عملیات پاکسازی، آوار برداری، تعمیرات، احیای فضای سـبز، خدمـات فنی و بازسازی مجموعه مشارکت کردند».

به گفته او، برخی از کارکنان برای نخستین بار مهارت‌هایی را تجربه کردنـد که هیچ ارتباطی با شغل اصلی‌شان نداشت، اما هدف مشترک همه آنها حفظ کارخانه و جلوگیری از توقف فعالیت آن بود.

تصمیمی فراتر از محاسبات اقتصادی

جلال فتوحی، صاحب این کسب و کار، معتقد اسـت: «اگر صرفاً معیارهای اقتصـادی ملاک تصمیم‌گیری بود، پـس از کاهش ظرفیت تولید باید دست‌کم ۱۵۰ نفر از نیروهای مجموعه تعدیل می‌شـدند؛ اما مدیریت کارخانه تصمیم گرفت تا حد امکان از نیروی انسانی خود محافظت کند».

به گفتـه وی، با وجود کاهش شـدید تولید و خسارت‌های گسترده، حقوق و مزایای کارکنان پرداخت شده و تاکنون هیچ نیرویی اخراج نشده است. تصمیمی که از نگاه بسـیاری از کارکنان، کارکنان و حمایت مـردم منطقه به حفظ روحیه مجموعه کمک کرد و زمینه بازگشـت تدریجی فعالیت‌ها را فراهم ساخت. در واقع آنچه بیستون را در روزهای دشوار سرپا نگه داشت، تنها تجهیزات و خطـوط تولید نبود؛ سـرمایه انسـانی و حس همبستگی میان کارکنان و جامعه پیرامون کارخانه نیز نقشی تعیین‌کننده در ادامه مسیر ایفا کرد».

خسته؛ امانه شکسته

امروز بخشی از زخم‌های بیستون ترمیم شده است، بخشی از خطوط تولید دوباره فعال شده‌اند و عملیات بازسازی همچنان ادامه دارد. اما آنچه در میان تمام روایت‌های مدیران و کارگران مشترک است، تأکید بر حفظ تولید، اشتغال و امید به آینده است.

جلال فتوحی در توصیف شرایط کنونی کارخانه جمله‌ای را بر زبـان می‌آورد که شـاید بهترین جمع‌بندی برای روایت این روزهای بیستون باشد: «خسته شده‌ایم، اما شکسـته نه. تا وقتی امید به ساختن وجود داشـته باشـد، دوباره از نو شروع خواهیم کرد».

روایت کارگران و مدیران بیستون تنها روایت خسارت و بازسازی نیست؛ آنها از همدلی مردم منطقه، مشارکت کارکنان در آوار برداری و تعمیرات، و تلاشی جمعی برای حفظ تولید و اشتغال سخن می‌گویند؛ تلاشی که به گفته آنها کارخانه را در روزهای بحران سرپا نگه داشت

مهم‌ترین عامـل حفظ آرامش و انگیـزه آنان در روزهای بحرانی بوده است.

همدلی در روزهای سخت

یکی دیگر از نکات مشترک در روایت کارکنان، اشاره به همدلی مردم منطقه و کارکنان کارخانه است. مدیران مجموعه می‌گویند در روزهای پس از حادثه، بسـیاری از مردم برای اطلاع از وضعیت کارخانه مراجعه می‌کردند و برخی نیز برای کمک و همکاری اعلام آمادگی داشتند. به گفته آنها، نگرانی مردم تنها معطوف به سـاختمان‌ها و تجهیزات آسیب‌دیده نبود؛ بسـیاری از مراجعه‌کنندگان درباره سرنوشت کارگران، ادامه فعالیت کارخانه و وضعیت تولید پرس‌وجـو می‌کردند. موضوعی که نشان می‌داد این واحد صنعتی برای بخش قابل توجهی از مردم منطقه، صرفاً یک کارخانه نیست، بلکه بخشی از زندگی اقتصادی و اجتماعی آنها به شمار می‌رود.

شیوا خادمی، سرپرست صادرات شرکت، این روحیه همدلی را مهم‌ترین سـرمایه مجموعه در دوران بحـران می‌داند. به گفتـه او، کارخانه تنها مجموعه‌ای از ساختمان‌ها و ماشین‌آلات نیست، بلکه شـبکه‌ای از انسان‌هاسـت که با همکاری، اعتماد متقابل و احسـاس تعلق سازمانی، امکان عبور از بحران را فراهم می‌کنند. او معتقد است: «در روزهایی که نگرانی از آینده و خسارت‌های وارد شده بر فضای کارخانه سایه انداخته بود، همین همراهی

گزارش

آسیب‌های اجتماعی هولناکی زیر پوست شهر جاری است؛

رهاشدن کودک؛ روی تاریک فرزندخواندگی

این روزها انتشار خبری درباره مادری که در سال‌های مختلف نوزادان خود را در ازای مبالغی ناچیز می‌فروخته است، یک بار دیگر نشان داد که پیشگیری و مقابله با آسیب‌های اجتماعی در کشور در وضعیت ناگواری قرار دارد. اخباری از این دست کم نیستند؛ «فروش نوزاد ۳ ماهه در کرمانشاه»، «انهدام باند خرید و فروش نوزاد در پرند»، «سرقت و خرید و فروش کودکان در یکی از محلات جنوب تهران» و... انتشار این خبرها نگرانی‌ها را درباره وجود بازار خرید و فروش کودکان و آینده هولناکی که می‌تواند در انتظار این قربانیان کوچک باشد، افزایش می‌دهد.

به گزارش ایلنا، رونق این پدیده تا جایی است که آذر ماه سال گذشته سازمان بهزیستی کشور در مطلبی با عنوان «بحران پنهان فرزندخواندگی غیرقانونی/از هر سه واگذاری یک مورد خارج از قانون» گزارشی تحلیلی درباره فرزندخواندگی غیرقانونی طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۳ منتشر کرد. آنطور که در این گزارش آمده است «از مجموع ۱۸۲۴۰ پرونده فرزندخواندگی ثبت‌شده در این بازه زمانی، ۱۳۰۲۰ مورد ۷۱ درصد قانونی بوده اسـت و ۵۲۲۴ مورد ۲۹ درصد غیرقانونی ثبت شده است.»

آمارهای ارائه شده در این گزارش نشان می‌داد که در سال‌های اخیر پدیده «فرزندخواندگی غیرقانونی» نه تنها کاهش نیافته بلکه به یکی از چالش‌های جدی نظام حمایتی و قضایی کشـور تبدیل شده است، موضوعی که خرید و فروش نوزادان را هم باید یکی از ابعاد آن قلمداد کرد.

فقر، تنها عامل نیست

«پریسـا ولنتینا پویان» فعال حقوق کودک و مدیر موسسه یاریگران کودکان کار پویا با اشاره به اینکه در حوزه آسیب‌های اجتماعی آمارهای رسمی و دقیقی وجود ندارد، توضیح می‌دهد: درباره آسیب‌های اجتماعی یک قاعده کلی وجود دارد به این معنا که وقتی جامعه دچار بحران می‌شود به تبع آن دچار فقر می‌شود، آسـیب‌های اجتماعی افزایش یافته و پیچیدگی آن هم بیشتر می‌شود. خرید و فروش کودک از هولناک‌ترین انواع آسیب‌های اجتماعی بوده و یکی از آسـیب‌زاترین اقداماتی است که علیه کودکان انجام می‌شود.

او تاکید می‌کند که به دلیل پنهان بـودن این پدیده خرید و فروش نوزادان و کودکان، آماری درباره میزان شـیوع آن وجود ندارد، اما قطعا گسـترش فقر به عنوان یکی از مولفه‌های مهم گسترش آسـیب‌های اجتماعی بسترسـاز بروز پدیده خرید و فروش نوزادان هم می‌شود. با این حال فقر تنها مولفه نیست، آیا هر خانواده فقیری حاضر می‌شود کودک خود را بفروشد؟ آیا والدینی که یک بار فرزند خود را فروخته‌اند و بر فرض شرایط زندگی‌شان کمی بهتر شده، دیگر چنین اقدامی را انجام نخواهند داد؟

این فعال حوزه کـودکان پدیده خرید و فـروش نوزادان را بسیار پیچیده توصیف می‌کند و معتقد است که اگر ریشه‌های بروز این پدیده را تک عاملی در نظر بگیریم قطعا اشتباه خواهد بود: آمارهای جهانی حکایت از آن دارند که امروز خرید و فروش نوزادان در دنیا تبدیل به یک تجارت پررونق شده که تنها سرمنشا آن فقر نیست. مسائل فرهنگی، اعتیاد، سکس‌ورکر بودن مادر و حتی اینکه مادر خود قربانی فروش کودکان بوده باشد هم از جمله عواملی هستند که به این تجارت رونق می‌بخشند. در کنار این موارد ضعیف یا قدرتمند بودن کنترل کننده‌های اجتماعی مانند قوانین و کارآمد بودن روش‌هایی که دولت برای پیشگیری و مقابله با این پدیده در نظر می‌گیرد هم از اهمیت بسزایی برخوردار است.

در خرید و فروش نوزادان پول حرف اول را می‌زند

پویان از نادیده گرفته شـدن آینده کـودکان در این خرید و فروش‌ها هم می‌گوید: واقعیت این اسـت کـه در این تجارت والدینی که دست به فروش نوزاد یا کودک خود می‌زنند، برایشان مهم نیست که آیا خریداران کودک، از شرایط و صلاحیت‌ها لازم برای اینکه والد فرزندشان باشند برخوردند مثلا افرادی سالم، شریف، دارای شغل و درآمد مناسب هستند و به لحاظ فرهنگی و اخلاقی توان فراهم کردن زندگی و آینده‌ای خوب و امن برای فرزندشان را دارند. علت این بی‌توجهی هم واگذاری کودک در یک بستر پنهانی و غیرقانونی اسـت، در چنین روش‌هایی پول حرف اول را می‌زند.

او با مواردی از تقاضا برای خرید کودک هم مواجه بوده است: چند سال پیش فردی با من تماس گرفت و گفت خواهر و شوهر خواهرش که هر دو پزشک و ساکن در خارج از کشور هستند به دنبال فرزندخواندگی‌اند. آن‌ها از من خواسـتند فردی را پیدا کنم که حاضر باشد کودک خود را در قبال مبلغی پول بفروشد تا آن‌ها بتوانند با طی کردن مراحل بعدی کودک را به عنوان فرزند خودشان از کشور خارج کنند. طبیعتا به عنوان یک فعال حقوق کودکان این موضوع را نپذیرفتم و گفتـم در صورت برخورد با چنین مواردی آن را گزارش می‌کنم.

به گفته مدیر موسسه یاریگران کودکان کار پویا، خرید و فروش نوزاد حتی برای والدینی که واقعا به دنبال والد شدن هستند هم می‌تواند تبعات منفی به همراه داشته باشد. وقتی نوزاد خرید و فروش می‌شود اصلا مشخص نیست که آیا این بچه همان است که پدر و مادر می‌خواهند. ممکن است بچه دچار انواع معلولیت‌های ذهنی یا جسمی باشد که در دوره نوزادی هنوز مشخص نمی‌شود یا کودک به بیماری‌های مادرزادی یا ژنتیکی مبتلا باشد. یا مثلا در طیف اوتیسم قرار داشته باشد. حالا اگر والدینی که وارد بازار خرید و فروش نوزاد می‌شوند در فردای بزرگسالی او با چنین مواردی مواجه شوند باز هم پذیرای او خواهند بود؟

این فعال حقوق کودک تاکید می‌کند کـه در برخی موارد، در فرایند خرید و فروش کودکان، اهدافی غیر از سرپرسـتی و فرزندخواندگی مدنظر قرار می‌گیرد؛ از جمله بهره‌کشی در کار خانگی یا سایر اشکال سوءاسـتفاده: موردی را شاهد بوده‌ام که بچه‌ای را به صورت غیرقانونی به فرزندخواندگی گرفته‌اند و چند سال بعد کودک تبدیل به مستخدم خانواده شده است. در چنین مواردی قطعا هدف، داشتن فرزند نیست اما این موضوع در خرید و فروش کودک در نظر گرفته نمی‌شود.

احتمال رهاشدن فرزندخوانده‌ها

او اضافه می‌کند: وقتی فرزندخواندگی از مسـیرهای قانونی مانند بهزیستی انجام می‌شود، بررسی‌های لازم و اولیه صورت می‌گیرد. البته نمی‌خواهم بگویم همیشـه والدینی که از سوی بهزیسـتی انتخاب می‌شوند، مناسب هسـتند. به صورت کلی در پدیده فرزندخواندگی احتمال رهاشدن کودک وجود دارد.

پویان چند سال پیش با موردی بسـیار تلخ مواجه می‌شود، دختر ۱۳ ساله‌ای که توسط پدر و مادرخوانده خود به بهزیستی بازگردانده شد: دختر تا آن زمان نمی‌دانست که والدینش، پدر و مادر واقعی او نیستند و به فرزندخواندگی گرفته شده است. کودک زمانی متوجه این موضوع شد که والدینش طلاق گرفتند و هیچ یک مسئولیت فرزندخوانده خود را نپذیرفتند. کودکی که در یکی از مناطق خوب تهران زندگی می‌کرد، ناگهان به بهزیستی سپرده شد. به نظر من این رفتار هیچ تفاوتی با کشتن او نداشت.

او درباره کارآمدی روش‌های مقابله با خرید و فروش کودکان در کشـور می‌گوید: در برخی موارد، نهادها و عواملی که وظیفه حمایت و حفاظت از کودکان را بر عهده دارند، خود با چالش‌ها و آسیب‌هایی مواجه هستند و در مواردی نیز احتمال نقش‌آفرینی افراد متخلف در این نهادها در تسهیل این روندها وجود دارد. از سـوی دیگر، در برخی موارد، نهادهای مسئول پیگیری چنین موضوعاتی به دلایل مختلف ورود مؤثر به مسئله ندارند.

این فعال حقوق کودک معتقد است که گسترش فقر در کنار ضعف نظارت و ضعف در مقابله با پدیده‌هایی مانند خرید و فروش کودکان، فقدان آموزش برای والد شدن، فقدان آموزش به افراد برای پذیرش مسئولیت بسیار بزرگ فرزندخواندگی، همگی باعث می‌شوند که آینده‌ای تلخ و تاریک برای کودکانی رقم بخورد که از داشتن والدین موثر و مناسب محروم هستند.